

భారత్ లో యునెస్కో సాంస్కృతిక వారసత్వ స్థలాలు

సాంస్కృతిక, సహజ వారసత్వ స్థలాలు

ప్రదేశం/కట్టడం	గుర్తించిన సంవత్సరం
1. అజంతా గుహలు(మహారాష్ట్ర)	1983
2. ఆగ్రా కోట (ఢిల్లీ)	1983
3. ఎల్లోరా గుహలు (మహారాష్ట్ర)	1983
4. తాజ్ మహల్ (ఢిల్లీ)	1983
5. మహాబలిపురం కట్టడాలు (తమిళనాడు)	1984
6. సూర్య దేవాలయం (కోణార్క్-ఒడిశా)	1984
7. కజిరంగా నేషనల్ పార్క్ (అసోం)	1985
8. కియోల్ దేవ్ ఘనా నేషనల్ పార్కు (రాజస్థాన్)	1985
9. మానస వన్యమృగ సంరక్షణ కేంద్రం (అసోం)	1985
10. గోవాలోని చర్చలు, కాన్వెంట్స్	1986
11. ఖజురాహో కట్టడాలు (మధ్య ప్రదేశ్)	1986
12. హంపీ కట్టడాలు (కర్ణాటక)	1986
13. ఫతేపూర్ సిక్రీ	1986
14. పట్టడక్కల్ కట్టడాలు (కర్ణాటక)	1987
15. ఎలిఫెంటా గుహలు (మహారాష్ట్ర)	1987
16. బృహదీశ్వరాలయం(చోళులు-తంజావూరు-తమిళనాడు)	1987
17. సుందర్బన్స్ జాతీయ పార్కు (పశ్చిమ బెంగాల్)	1987
18. నందాదేవీ జాతీయ పార్కు	1988
19. బౌద్ధ స్థూపం, సాంచి (మధ్య ప్రదేశ్)	1989
20. హుమాయూన్ సమాధి(ఢిల్లీ)	1993
21. కుతుబ్మినార్ దాని ఇతర కట్టడాలు	1993

22. డార్జిలింగ్ హిమాలయన్ రైల్వే (పశ్చిమ బెంగాల్)	1999, 2005, 2008
23. మహాబోధి ఆలయ ప్రాంగణం బోధ్ గయా (బీహార్)	2002
24. భీంబెట్కా గుహలు (మధ్య ప్రదేశ్)	2003
25. చంపనీర్-పాపగఢ్ ఆర్కియలాజికల్ పార్క్ (గుజరాత్)	2004
26. చత్రపతి శివాజీ టర్మినస్(విక్టోరియా టర్మినస్-మహారాష్ట్ర)	2004
27. ఎర్ర కోట (ఢిల్లీ)	2007
28. జంతర్ మంతర్ (ఛైపూర్)	2010
29. పశ్చిమ కనుమలు	2012

భారత్లో జీవావరణ పరిరక్షణ స్థలాలు

1. నీలగిరి పర్వతాలు(పశ్చిమ కనుమలు)	2000
2. గల్ఫ్ ఆఫ్ మన్నార్	2001
3. సుందరబన్స్ జీవావరణ పరిరక్షణ స్థలం పశ్చిమ బెంగాల్	2001
4. నందాదేవి(హిమాలయాలు)	2004
5. నాక్రెక్	2009
6. పచ్మర్డి	2009
7. సిమ్లిపాల్	2009

ప్రతిపాదిత స్థలాలు(Tentative List)

1. బిష్ణుపూర్ దేవాలయాలు(పశ్చిమ బెంగాల్)	1998
2. బౌద్ధ సన్యాసుల భవనాల సముదాయం, అల్చి లేహ్	1998
3. గోల్కొండ ఫోర్ట్, హైదరాబాద్, ఆంధ్ర ప్రదేశ్	1998
4. దోలవీర హరప్పా నగరం, ఖచ్ గుజరాత్	1998
5. రాణి కీ వేవ్(క్వీన్స్ స్టెప్వెల్, పటాన్ జిల్లా గుజరాత్)	1998
6. మట్టాంచెరి ప్యాలెస్, ఎర్నాకులం, కేరళ	1998
7. షేర్ షా సూరి, ససరమ్, బీహార్	1998

8. మండు కట్టడాలు, మధ్య ప్రదేశ్	1998
9. పురాతన బుద్ధ దేవాలయం, సారనాథ్ వారణాసి, ఉత్తరప్రదేశ్	1998
10. శ్రీ హరిమందిర్ సాహెబ్, అమృతసర్, పంజాబ్	2004
11. మజులీ నదీ ద్వీపకల్పం, బ్రహ్మగుప్తా నది, అస్సాం	2004
12. మాతరణ్ రైల్వే (రాయ్ గడ్ జిల్లా)	2005
13. నామ్ దఫా నేషనల్ పార్క్, అరుణాచల ప్రదేశ్	2006
14. వైల్డ్ యాస్ సాంక్యుయరీ, లిటిల్ రాణ్ ఆఫ్ కచ్	2006
15. కాంచన గంగా నేషనల్ పార్క్, సిక్కిం	2006
16. అర్బన్ అండ్ ఆర్కిటెక్చరల్ వర్క్ ఆఫ్ లీ కార్బుజర్, చంఢీఘర్	2006
17. కాంగ్రా లోయ రైల్వే, ఉత్తరాఖండ్	2009
18. చర్చిగేట్, ముంబై	2009
19. మహారాజా రైల్వేస్, గ్వాలియర్, మధ్య ప్రదేశ్	2009
20. ఓక్ గ్రోవ్ స్కూల్, ఉత్తరప్రదేశ్	2009
21. నలంద విశ్వవిద్యాలయ శిథిలాలు, బీహార్	2009
22. గ్రేట్ హిమాలయన్ నేషనల్ పార్క్, కుల్లు , హిమాచలప్రదేశ్	2009
23. బిటర్కనిక పరిరక్షణ ప్రాంతం, కేంద్రపారా, ఒరిస్సా	2009
24. నియోరా వ్యాలీ నేషనల్ పార్క్, డార్జిలింగ్, పశ్చిమ బెంగాల్	2009
25. డిజర్డ్ నేషనల్ పార్కు (రాజస్థాన్)	2009
26. సిల్క్ రోడ్ సైట్స్ ఆఫ్ ఇండియా	2010
27. శాంతినికేతన్, బిర్బమ్, పశ్చిమ బెంగాల్	2010
28. కుతుబ్షాహీల సమాధులు, చార్మినార్, హైదరాబాద్	2010
29. మొఘల్ గార్డెన్స్, కాశ్మీర్	2010
30. హిల్ ఫోర్ట్స్ రాజస్థాన్	2010
31. ఐరావతేశ్వరాలయం, దారాసురం (తమిళనాడు)	2004
32. నీలగిరి మాంటేన్స్ రైల్వే (తమిళనాడు)	2004

33. వ్యాళీ ఆఫ్ ఫ్లవర్స్, ఉత్తరాఖండ్ 2005
34. కల్కా-సిమ్లా రైల్వే లైన్ 2008

భారత్లో అభౌతిక వారసత్వ స్థలాలు(Intangible Cultural Heritage Sites)

1. కుడియాట్టమ్ లేదా కుటియాట్టమ్(సంస్కృత నాటకం-కేరళ) 2001
2. సాంప్రదాయ వేద ఉచ్చారణ 2003
3. రామలీల(రామాయణం) 2005
4. రమ్మాన్ (గర్వాల్ హిమాలయాల్లో పండుగ - ఉత్తరాఖండ్) 2009
5. చాహు నృత్యం(ఓరిస్సా, జార్ఖండ్, పశ్చిమ బెంగాల్లో ప్రసిద్ధి) 2010
6. కల్పేలియా జానపద నృత్యం(రాజస్థాన్) 2010
7. ముడియట్టు(కేరళలో సాంప్రదాయ నృత్యం, నాటకం) 2010
8. నారోజ్(ఇస్లాం నూతన సంవత్సరం ప్రారంభం- ముస్లింల పండుగ) 2009